

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧИТЕЛНИ РЕСУРСИ

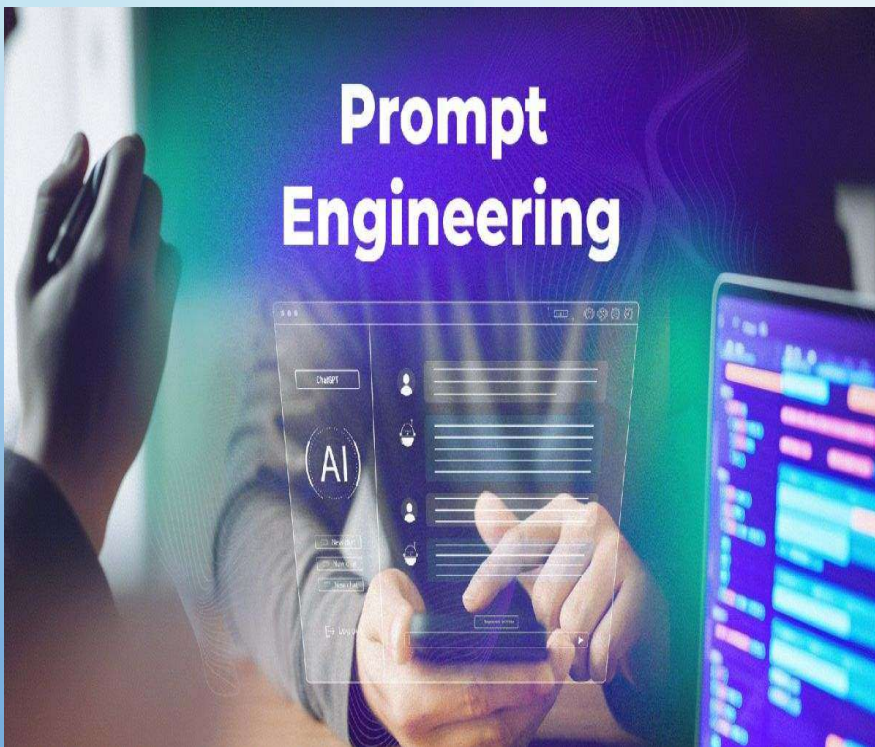
ПРОМПТОВЕТЕ КАТО ИНСТРУМЕНТ В ПРЕПОДАВАНЕТО

ГЛ. АС. Д-Р МАРИАНА ДИМИТРОВА
ДЕПАРТАМЕНТ „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ“

ТЕМИ НА ПРЕЗЕНТАЦИЯТА:

- ДЕФИНИРАНЕ НА ПРОМПТОВЕТЕ;
 - ПОЛЗИ;
 - ЧЕСТО СРЕЩАНИ ГРЕШКИ;
- ПРИНЦИПИ НА ДОБРИЯ ПРОМПТ;
- ПРИЛОЖЕНИЕ В ПРЕПОДАВАНЕТО;
 - СТРАТЕГИИ;
 - ЗАДАЧА ЗА РАБОТА.

КАКВО Е ПРОМПТ И ЗАЩО Е ВАЖНО ПИСАНЕТО НА ДОБЪР ПРОМПТ ?

- ПРОМПТОВЕТЕ СА КРАТКИ ТЕКСТОВЕ (ЗАЯВКА, КОМАНДА, ИНСТРУКЦИЯ), КОИТО ДАВАТ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ УКАЗАНИЯ ИЛИ ВЪПРОСИ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВОРИ;
- ТЕРМИНЪТ “ПРОМПТ” ПРОИЗЛИЗА ОТ АНГЛИЙСКАТА ДУМА *PROMPT*, КОЕТО ОЗНАЧАВА “ПОДТИК” ИЛИ “НАСОКА”.
- В КОНТЕКСТА НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ, ТОВА Е ТЕКСТОВО ИЛИ ВИЗУАЛНО ВЪВЕДЕНИЕ, КОЕТО НАСОЧВА ИИ КЪМ ОПРЕДЕЛЕНА ЗАДАЧА. НАПРИМЕР, АКО ИЗПОЛЗВАТЕ ИНСТРУМЕНТ КАТО CHATGPT, ВАШИЯТ ПРОМПТ МОЖЕ ДА БЪДЕ ВЪПРОС, ИНСТРУКЦИЯ ИЛИ ДОРИ КРАТКА ИСТОРИЯ.

ЗАЩО ПРОМПТОВЕТЕ СА НЕОБХОДИМИ КАТО ИНСТРУМЕНТ В ПРЕПОДАВАНЕТО ?

Why AI Prompt
Writing is a
Must-Have Skill for
University Students in
the 21st Century

Заглавие на публикация в Ликедин

- ПОДПОМАГАТ ПОДГОТОВКАТА НА УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ, СЪЗДАВАНЕТО НА ПОДХОДЯЩА ОБРАТНА ВРЪЗКА, РАЗРАБОТВАНЕТО НА РУБРИКИ, ВЪПРОСИ ЗА ДИСКУСИЯ И ПЕРСОНАЛИЗИРАНО СЪДЪРЖАНИЕ;
- ЕТИЧНИ АСПЕКТИ: ДА БЪДЕ ИНСТРУМЕНТ, ДА ПОДПОМАГА НАУЧАВАНЕТО НА НОВИ НЕЩА, А НЕ ДА ГЕНЕРИРА ТЕКСТ, ДА РАЗВИВА КРИТИЧНОТО МИСЛЕНЕ
- ПРЕПОДАВАТЕЛЯТ Е ПРОФЕСИОНАЛИСТЪТ, КОЙТО ИМА ЯСНА ВИЗИЯ КАКЪВ Е КРАЙНИЯТ РЕЗУЛТАТ, КОЙТО ИСКА ДА ПОСТИГНЕ С ПРОМПТА.

Slide 4

MD1

Mariana Dimitrova, 5/3/2026

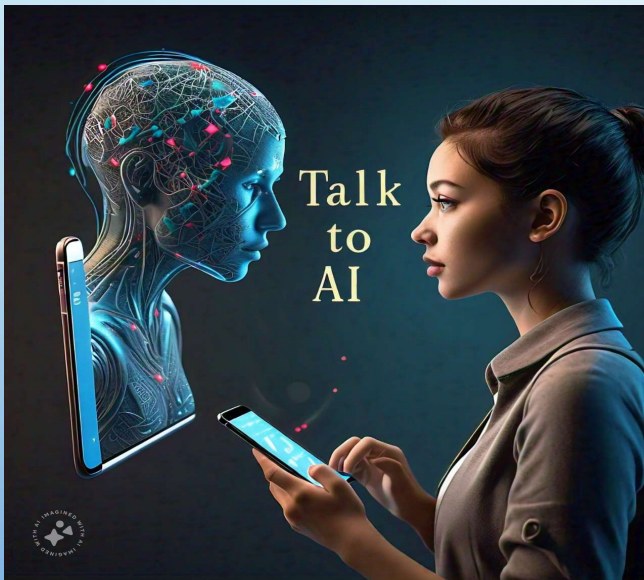
ЧЕСТО СРЕЩАНИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ПИСАНЕ НА ПРОМПТОВЕ:

- НЕЯСНИ ЗАДАЧИ;
- ЛИПСА НА КРИТЕРИИ;
- ПРЕКАЛЕНО ДЪЛЪГ КОНТЕКСТ В ЕДИН ПРОМПТ;
- ЛИПСА НА ПРИМЕРИ;
- НЕ Е ЗАДАДЕН ФОРМАТЪТ НА РЕЗУЛТАТА – ТАБЛИЦА, ТЕКСТ И ДР.
- НЕПОДХОДЯЩ СТИЛ.

ГОЛЕМИТЕ ЕЗИКОВИ МОДЕЛИ:

- ГОЛЕМИТЕ ЕЗИКОВИ МОДЕЛИ (LLMS – LARGE LANGUAGE MODELS) СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНО СПОСОБНИ, НО НЕ МОГАТ ДА ЧЕТАТ МИСЛИ;
- ДЪЛГИТЕ И ПОДРОБНО РАЗПИСАНИ ЗАЯВКИ/КОМАНДИ (PROMPTS) НЕ ВОДЯТ ДО ПО-ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ;
- ГОЛЕМИТЕ ЕЗИКОВИ МОДЕЛИ РАБОТЯТ НАЙ-ДОБРЕ С ЯСНИ И КОНКРЕТНИ ИНСТРУКЦИИ, НЕ С РАЗТЕГНАТИ ОПИСАНИЯ.

Източник: [Как да Пишем Добри AI Промптове: Ръководство за Начинаещи](https://marketolog.bg/kak-da-pishem-prompts-za-ai/)
<https://marketolog.bg/kak-da-pishem-prompts-za-ai/>

КАК РАБОТИ ПРОМПЪТ?

Анатомията на добрия промпт

Действай като...

Анализатор
Университетски
преподавател
Студент по [име
на курса]
Професионалист
в [област]
Експерт по [.....]
Изследовател в
сферата на [.....]

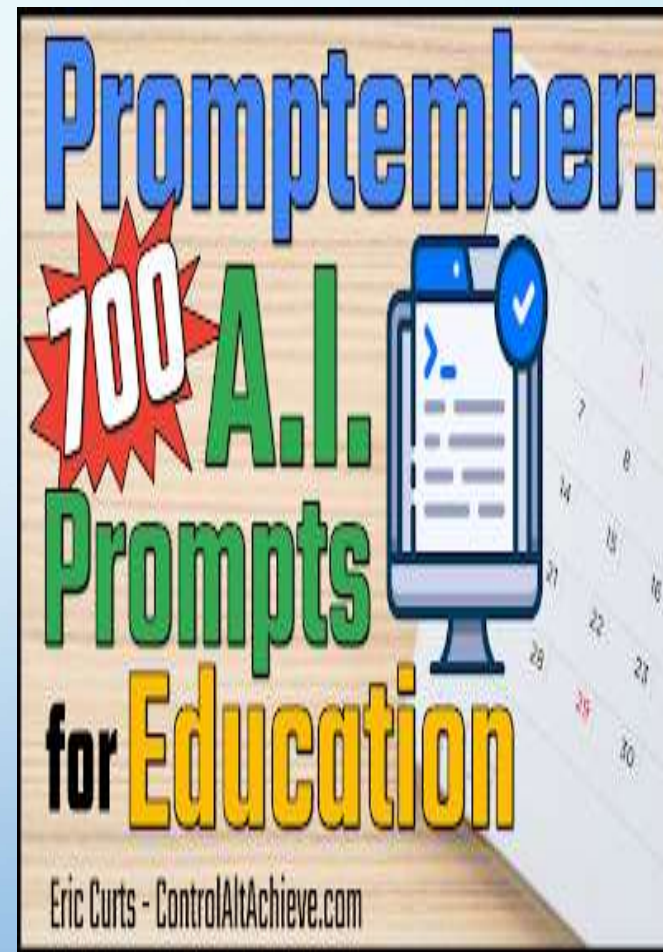
Източник: Адаптирано от статията „Какво е добър AI prompt и как да го създадем“

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОМПТОВЕ В ПРЕПОДАВАНЕТО (1):

1. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТНА ЗАДАЧА И НА ИНСТРУКЦИИТЕ КЪМ НЕЯ;
2. РАЗРАБОТВАНЕ НА ТЕСТОВЕ;
3. СЪЗДАВАНЕ НА НАСОКИ ЗА ЦЕЛЕНАСОЧЕНО ЧЕТЕНЕ: ЗАДАЧИ ЗА ЧЕТЕНЕ С КОНКРЕТНИ УКАЗАНИЯ ОТНОСНО КЛЮЧОВИТЕ АСПЕКТИ, НА КОИТО ДА СЕ ОБЪРНЕ ВНИМАНИЕ (НАПРИМЕР ПОНЯТИЯ, ДАННИ ИЛИ АРГУМЕНТИ);
4. РАЗРАБОТВАНЕ НА СЛАЙДОВЕ.

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОМПТОВЕ В ПРЕПОДАВАНЕТО (2):

5. ПРЕДЛАГАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА ЗАНЯТИЯТА, ЗА КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ И ВЪПРОСИ ЗА ДИСКУСИЯ ЗА РАЗЛИЧНИ НИВА НА ОБУЧЕНИЕ;
6. РЕЗЮМИРАНЕ И ОБЯСНЕНИЕ НА КОНЦЕПЦИИ;
7. ГЕНЕРИРАНЕ НА ИДЕИ ЗА ДИСКУСИИ, РОЛЕВИ ИГРИ И ДР.

ПЛАН НА ЛЕКЦИЯ/ПРАКТИЧЕСКО ЗАНЯТИЕ В УНИВЕРСИТЕТ

- РОЛЯ: АЗ СЪМ ПРЕПОДАВАТЕЛ В БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ И ЩЕ РАЗГЛЕДАМ БИЗНЕС КАЗУС ЗА КОМПАНИЯТА „N“ В СФЕРАТА НА ФАРМАЦИЯТА.

ЕТО КРАТКО РЕЗЮМЕ НА КАЗУСА:

- КОНТЕКСТ: ЩЕ ПРЕПОДАВАМ ТОЗИ КАЗУС В ДИСТАНЦИОНЕН ЛЕКЦИОНЕН КУРС С 30 СТУДЕНТИ ОТ МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПО БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ (МВА), КОИТО ИМАТ 3-5 ГОДИНИ ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ.
- ЗАНЯТИЕТО ЩЕ ПРОДЪЛЖИ 80 МИНУТИ И ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ СИНХРОННО ОНЛАЙН ЧРЕЗ ВИРТУАЛНА КЛАСНА СТАЯ (BIG BLUE BUTTON). ТО СЕ ПРОВЕЖДА В СРЕДАТА НА КУРС ПО ОБЩО УПРАВЛЕНИЕ, КОЙТО СЕ СЪСТОИ ОТ 10 ЛЕКЦИИ.
- МОЛЯ, ПРЕДЛОЖИ ПЛАН ЗА ПРЕПОДАВАНЕ НА ТОЗИ ОНЛАЙН КУРС, ВКЛЮЧВАЩ ТРИ ОСНОВНИ УЧЕБНИ ЦЕЛИ, ЧЕТИРИ ОСНОВНИ БЛОКА ЗА ДИСКУСИЯ, ВЪВЕЖДАЩИ ВЪПРОСИ ЗА ВСЕКИ БЛОК, КАКТО И ДЕЙНОСТИ ЗА СТУДЕНТИТЕ И ВИДОВЕ УЧАСТИЕ, ПОДХОДЯЩИ ЗА ОНЛАЙН СРЕДА В ZOOM. ИСКАМ СЕСИЯТА ДА БЪДЕ СИЛНО ИНТЕРАКТИВНА, АНГАЖИРАЩА И ФОКУСИРАНА ВЪРХУ РЕШАВАНЕТО НА ПРОБЛЕМИ.

Адаптирано на базата на: Effective Prompt Writing for AI in Education, Neli Abramishvili, PhD
<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://rnu.lv/wp-content/uploads/2025/09/01-Effective-Prompt-Writing-for-AI-in-Education.pdf>

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРОМПТ, ПОДОБРЕН ОТ ИИ:

"СЪЗДАЙ ТЕСТ ПО КУРС ЗА СТУДЕНТИ ОТ ПЪРВА ГОДИНА, ПРОГРАМА'
(УНИВЕРСИТЕТСКИ КУРС). ТЕСТЪТ ДА СЪДЪРЖА ОБЩО 19 ВЪПРОСА, СТРУКТУРИРАН КАКТО СЛЕДВА:

3 ОТВОРЕНИ ВЪПРОСА ЗА РАЗВИВАНЕ (ESSAY), ВСЕКИ С УКАЗАНИЕ ЗА ОЧАКВАН ОБЕМ НА ОТГОВОРА (400–450 ДУМИ) И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ (ЯСНОТА НА АРГУМЕНТИТЕ, ПОЗОВАВАНЕ НА ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ, ПРИМЕРИ).

6 ЗАТВОРЕНИ ВЪПРОСА (МНОГОВАРИАНТНИ, 4 ОТГОВОРА, 1 ВЕРЕН) ВЪРХУ ТЕОРИИ (ИЗБОРЯВА ТЕОРИИТЕ В СФЕРАТА И ДР.). ВЪПРОСИТЕ ДА ПОКРИВАТ ДЕФИНИЦИИ, ПРИЛОЖЕНИЕ И СРАВНЕНИЕ НА ТЕОРИИТЕ.

5 ЗАТВОРЕНИ ВЪПРОСА (МНОГОВАРИАНТНИ, 4 ОТГОВОРА, 1 ВЕРЕН) ВЪРХУ (УТОЧНЯВА ПОДТЕМИ, КОИТО ГЕНЕРИРА).

5 КАЗУСА С КОНКРЕТЕН СЦЕНАРИЙ (SCENARIO-BASED), РЕЛЕВАНТНИ ЗА БЪЛГАРИЯ: ВСЕКИ КАЗУС ДА Е КРАТЪК (2–4 ИЗРЕЧЕНИЯ), ДА ПРЕДСТАВЯ РЕАЛИСТИЧНА СИТУАЦИЯ/ДИЛЕМА В БЪЛГАРСКИ КОНТЕКСТ (ПРИМЕРНИ СИТУАЦИИ). ЗА ВСЕКИ КАЗУС ДА СЕ ПРЕДЛОЖАТ 4 ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ, ОТ КОИТО 2 СА ПРАВИЛНИ (ИЗИСКВА СЕ ИЗБОР НА ДВЕТЕ НАЙ-ПОДХОДЯЩИ ПРАКТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ). ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ:

ЗА ВСЕКИ ВЪПРОС ПОСОЧИ ПРАВИЛНИЯ ОТГОВОР(И) И КРАТКО ОБЯСНЕНИЕ (1–2 ИЗРЕЧЕНИЯ) ЗАЩО Е ВЕРЕН(И).

ОСИГУРИ РАЗНООБРАЗИЕ В ТЕМИТЕ И ФОРМУЛИРОВКИТЕ; ИЗБЯГВАЙ ПОВТОРЕНИЯ И ОЧЕВИДНИ ВЪПРОСИ.

ПОДХОДЯЩО НИВО: НАЧАЛЕН/ВЪВЕЖДАЩ КУРС, ЯСНО ФОРМУЛИРАНИ ТЕРМИНИ И КОНТЕКСТ.

ВКЛЮЧИ ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОБЩО ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ТЕСТА (НАПРИМЕР 60–75 МИНУТИ) И ТОЧКОВА СХЕМА (НАПР. ОТВОРЕНИ ВЪПРОСИ ПО 10 Т. ВСЕКИ, ЗАТВОРЕНИ ПО 2 Т. ВСЕКИ, КАЗУСИ ПО 4 Т. ВСЕКИ).

ФОРМАТИРАЙ ТЕСТА ГОТОВ ЗА ПЕЧАТ, С НОМЕРАЦИЯ НА ВЪПРОСИТЕ И СЕКЦИИТЕ (БЕЗ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЯСНЕНИЯ КЪМ СТУДЕНТИТЕ).

ГЕНЕРИРАЙ ТЕСТА НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК СПОРЕД ГОРНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ПРИЛОЖИ ОТДЕЛЕН КЛЮЧ С ОТГОВОРИ СЪС СЪОТВЕТНИТЕ ОБЯСНЕНИЯ."

ПРОМПТ ЗА КАЗУС:

КАЗУС ЗА ЛЕКЦИЯ ПО УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ (СТУДЕНТИ В МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПО УПРАВЛЕНИЕ):

- ТИ СИ ЕКСПЕРТ ПО УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ С ОПИТ В СЪЗДАВАНЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ.
- ЗАДАЧА: СЪЗДАЙ КАЗУС (МОРАЛНА ДИЛЕМА), СВЪРЗАН С КОРПОРАТИВНАТА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ В МИЛТУНАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ.
- КОНТЕКСТ: КАЗУСЪТ Е ЗА ДИСКУСИЯ В ЛЕКЦИОНЕН ЧАС ПО УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ. ТРЯБВА ДА ПРОВОКИРА КРИТИЧНО МИСЛЕНЕ И ДА НЯМА ЛЕСЕН "ПРАВИЛЕН" ОТГОВОР.
- ФОРМАТ: ПРЕДСТАВИ КАЗУСА В 4 АБЗАЦА. СЛЕД ТОВА ФОРМУЛИРАЙ 5 КОНКРЕТНИ ВЪПРОСА ЗА ДИСКУСИЯ, КОИТО ДА НАСОЧАТ СТУДЕНТИТЕ.
- ОГРАНИЧЕНИЯ: НЕ ИЗПОЛЗВАЙ ТЕХНИЧЕСКИ ЖАРГОН. ИЗБЯГВАЙ ДА ЗАЕМАШ СТРАНА.

Адаптирано по: Какво е добър AI prompt и как да го създадем.2026.

достъпно на: <https://prepodavame.bg/kakvo-e-dobar-ai-prompt-i-kak-da-go-sazdam/>

ГЕНЕРИРАНЕ НА ПРЕЗЕНТАЦИЯ

- ПЪРВОНАЧАЛЕН ПРОМПТ: „КАК ДА НАПРАВЯ ПРЕЗЕНТАЦИЯ?“
- "СЪЗДАЙ ПЛАН ЗА 10-МИНУТНА ПРЕЗЕНТАЦИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЧАТБОТ В ОБСЛУЖВАНЕТО НА ГРАЖДАНИ. ПРЕЗЕНТАЦИЯТА Е ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ДИРЕКТОРИ НА АДМИНИСТРАТИВНИ ОТДЕЛИ. ВКЛЮЧИ: 1) СТРУКТУРА С 5-7 СЛАЙДА, 2) КЛЮЧОВИ ТОЧКИ ЗА ВСЕКИ СЛАЙД, 3) СЪВЕТИ ЗА ВИЗУАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ, И 4) КАК ДА АДРЕСИРАМ ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ПРИТЕСНЕНИЯ ОТНОСНО ЗАЩИТАТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ. СТИЛЪТ ТРЯБВА ДА БЪДЕ УБЕДИТЕЛЕН, С ФОКУС ВЪРХУ ПРАКТИЧЕСКИТЕ ПОЛЗИ."

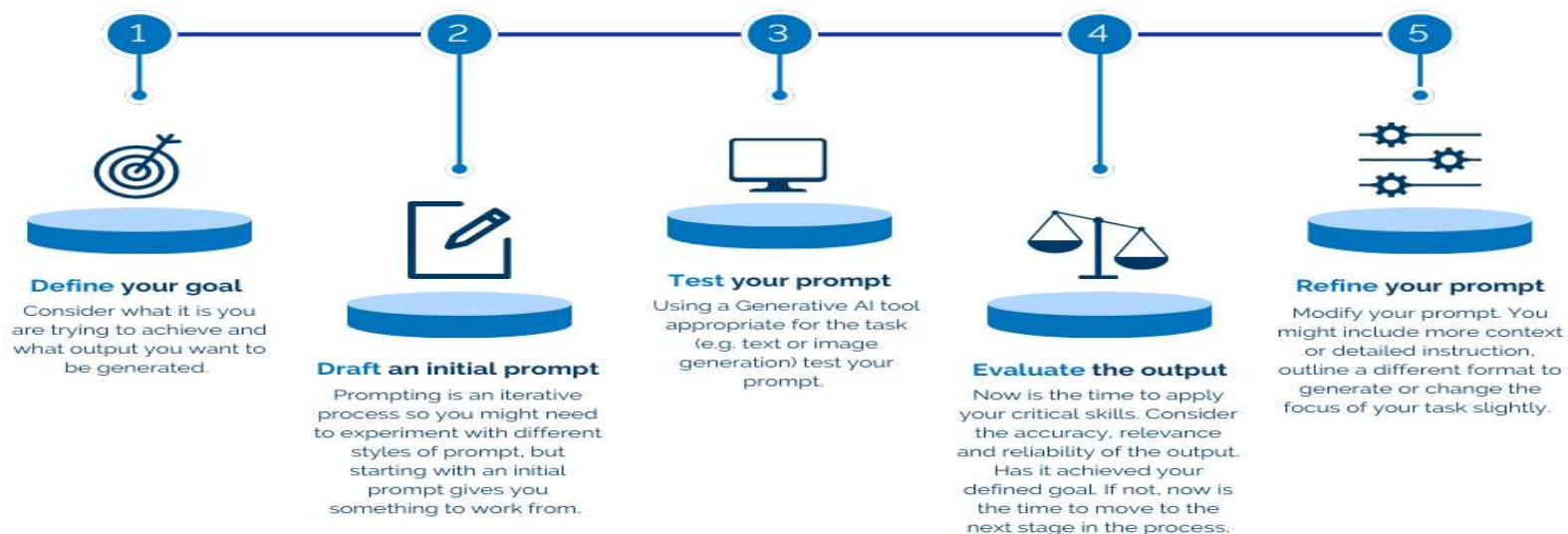
Източник: Изкуството на ефективния промпт.2025. Институт по публична администрация

ГЕНЕРИРАНЕ НА ИДЕИ ЗА ЛЕКЦИОННИТЕ И ПРАКТИЧЕСКИТЕ ЧАСОВЕ:

ВИЕ СТЕ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОПИТЕН ПРЕПОДАВАТЕЛ ПО УНИВЕРСИТЕТСКИЯ КУРС {ИМЕ НА КУРСА}. ОТЛИЧАВАТЕ СЕ С УМЕНИЕТО СИ ДА ИЗМИСЛЯТЕ ТВОРЧЕСКИ И УВЛЕКАТЕЛНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СА ДОСТЪПНИ ЗА ВСИЧКИ И МОТИВИРАТ СТУДЕНТИТЕ. ИМАЙТЕ ПРЕДВИД, ЧЕ КУРСЪТ СЕ ПРОВЕЖДА В {МЯСТО}. ЗА ТАЗИ ДЕЙНОСТ БИХ ИСКАЛ СТУДЕНТИТЕ ДА РАБОТЯТ В ГРУПИ ОТ {##}. СЕГА, МОЛЯ, ДАЙТЕ 3 ОТ НАЙ-ДОБРИТЕ СИ ИДЕИ ЗА УВЛЕКАТЕЛНА УЧЕБНА ДЕЙНОСТ, КОЯТО СЕ ФОКУСИРА ВЪРХУ {ИМЕ НА ТЕМАТА} И ПОДКРЕПЯ УЧЕБНИЯ РЕЗУЛТАТ „{УЧЕБЕН РЕЗУЛТАТ}“. ЗА ВСЯКА ДЕЙНОСТ, КОЯТО ПРЕДЛОЖИТЕ, БИХ ИСКАЛ ДА ИМА КОНТЕКСТ, ИНСТРУКЦИИ ЗА СТУДЕНТИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА И НАСОКИ ЗА ЕФЕКТИВНА РАБОТА, ЗА ДА ИЗПЪЛНЯТ ЗАДАЧАТА И ДА ПРЕДСТАВЯТ ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА УСИЛИЯТА СИ И ЗА ТОВА, КОЕТО СА НАУЧИЛИ ПО ТЕМАТА ЧРЕЗ ТАЗИ ДЕЙНОСТ.

ПИСАНЕТО НА ПРОМПТ КАТО ПРОЦЕС:

Prompting as a Process

Prompting is an iterative process where you will need to repeat the evaluate and refine steps until you get to the point where you are happy with the output.

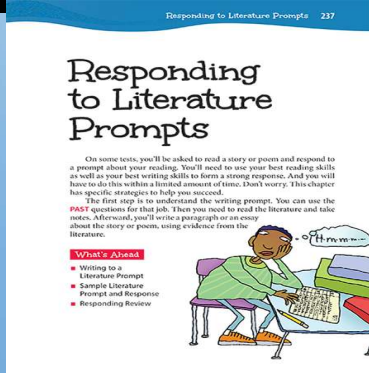
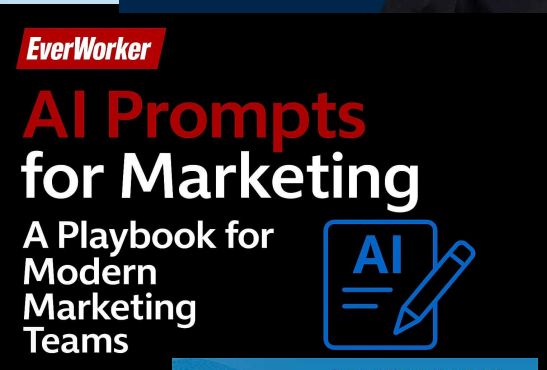
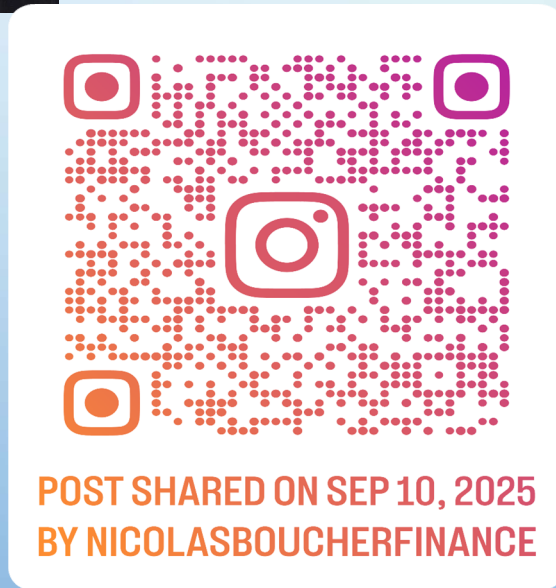
Източник: Getting started with prompts. Newcastle University

Available at: <https://www.ncl.ac.uk/academic-skills-kit/information-and-digital-skills/ai-literacy/prompts/>

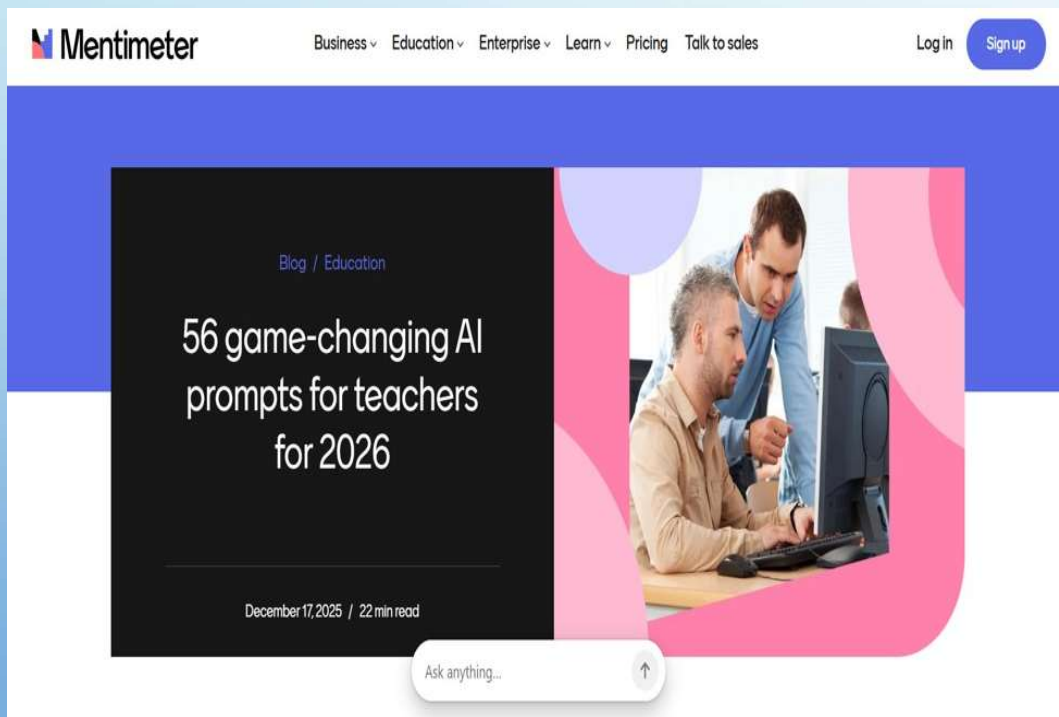

СТРАТЕГИИ:

- **ТЪРСЕНЕ НА ПРИМЕРНИ ПРОМПТОВЕ ВЪВ ВАШАТА ОБЛАСТ НА ПРЕПОДАВАНЕ**
- **СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СТАТИИ/БЛОГОВЕ/САЙТОВЕ**
- **РЪКОВОДСТВА И ПРЕЗЕНТАЦИИ ЗА РАЗЛИЧНИ МОДЕЛИ ИИ**

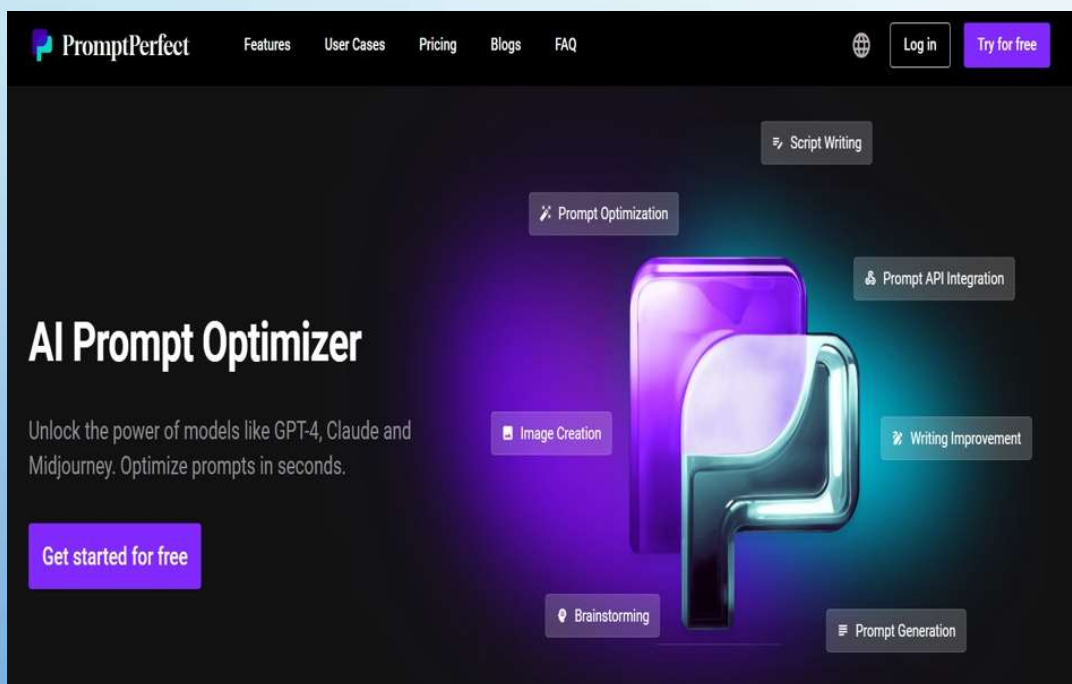
СТРАТЕГИИ:

- **ИЗПОЛЗВАНЕ НА СТРАНИЦИ С ПРИМЕРНИ ПРОМПТОВЕ, КОИТО ДА АДАПТИРАТЕ КЪМ ВАШИТЕ ЗАДАЧИ**
- **ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИИ ЗА КОРЕКЦИЯ И ДОПЪЛВАНЕ НА ГЕНЕРИРАНИ ПРОМПТОВЕ**

Източник: Blog. Education. 56 game-changing AI prompts for teachers for 2026
<https://www.mentimeter.com/blog/education/ai-prompts-for-teachers>

СТРАТЕГИИ:

- *ИЗПОЛЗВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАН СОФТУЕР ЗА АНАЛИЗ И ОПТИМИЗАЦИЯ НА ПРОМПТОВЕ*
- *PROMPTPERFECT: ТОЙ ВИ ПОЗВОЛЯВА ДА ТЕСТВАТЕ РАЗЛИЧНИ ФОРМУЛИРОВКИ НА ПРОМПТОВЕТЕ И ДА ИЗБИРАТЕ ТЕЗИ, КОИТО ВОДЯТ ДО НАЙ-ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ*

<https://promptperfect.jina.ai/>

СТРАТЕГИИ:

- *ДОБАВЯНЕ КЪМ ПРОМПТА НА ФАЙЛ, КОЙТО ДА ПОКАЗВА РЕЗУЛТАТ, КОЙТО ИСКАТЕ ДА ПОСТИГНЕТЕ;*
- *ИЗПОЛЗВАНЕ НА ШАБЛОНИ ЗА ПРОМПТОВЕ, КОИТО ДА ЗАПАЗИТЕ И ПРОМЕНЯТЕ ПРИ КОНКРЕТНА НЕОБХОДИМОСТ;*
- *ПРОВЕРКА В КОЙ ИИ ПРОМПТЪТ ЩЕ ДАДЕ НАЙ-ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ.*

ПОДХОДЯЩИ ТЕХНИКИ ЗА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ ПРОМПТОВЕ:

Цел	Техника	Пример за промпт	Защо работи
Писане и редактиране	Роля + Формат	Пренапишете този параграф, за да се подобри яснотата и тонът	Подобрява структурата и засилва контрола
Анализ на данни	Формат + Контекст	Обобщение на протокола от срещата свзетите решения и повдигнатите въпроси	Насърчава структурираното мислене
Генериране на идеи за съдържание	Конкретност + Контекст	Измисли три идеи за стартиращи компании в областта на устойчивото пътуване	Насочва в подходяща посока и избягва неточностите
Решаване на проблеми	Верига за мислене	Изчислете мястото на среща на два влака	Подобрява способността за логическо мислене и точността
Автоматизация на работни процеси	Роля + Формат	Обобщи седмичния доклад за ръководството	Автоматизира професионалната комуникация

СЛЕД КАТО ПОЛУЧИТЕ РЕЗУЛТАТА ОТ ПРОМПТА ОТГОВОРЕТЕ НА СЛЕДНИТЕ ВЪПРОСИ:

Измерител	Въпрос	Цел
Точност	Моделът изпълни ли задачата правилно?	Избягване на погрешното тълкуване
Яснота	Отговорът разбираем ли е и уместен ли е?	Подобряване на качеството на комуникацията
Ефективност	Намали ли промптът времето или усилията?	Увеличаване на производителността

21

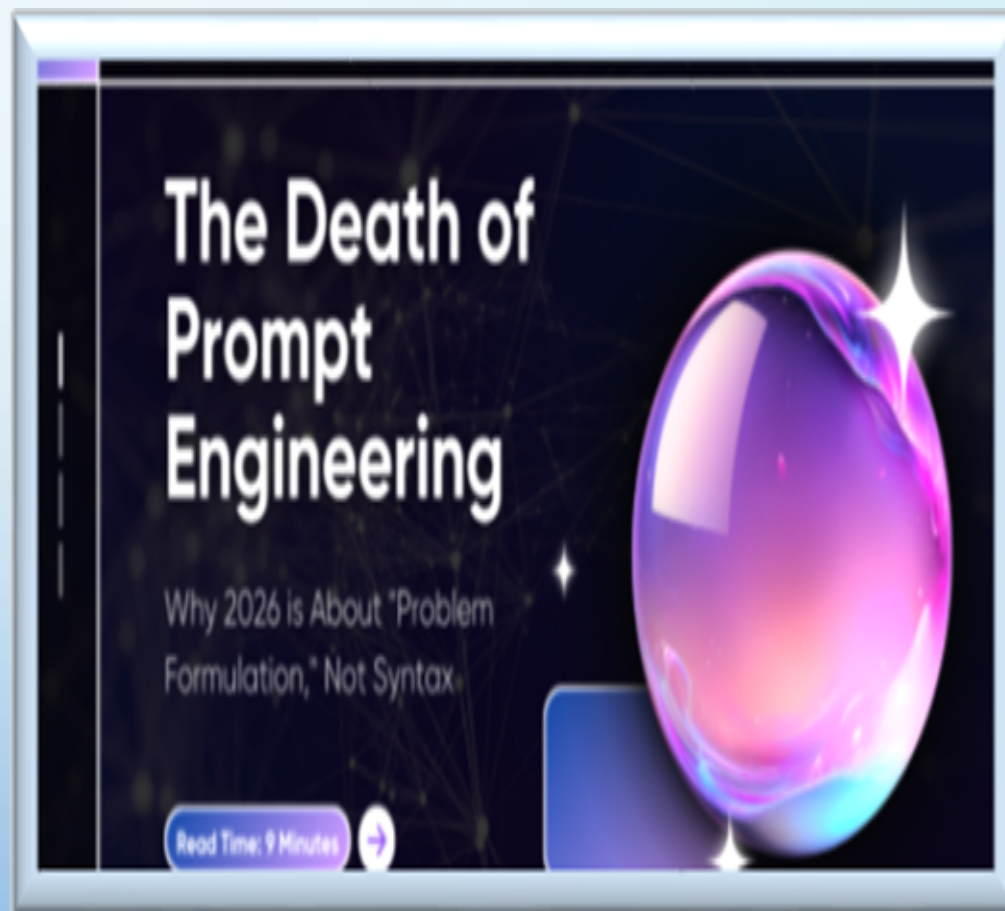
ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ ТРАНСФОРМАЦИИ ПРЕЗ 2026:

„СТАРИЯТ НАЧИН: ТРЯБВАШЕ РЪЧНО ДА РАЗДЕЛИТЕ СЛОЖНА ЗАДАЧА НА ПЕТ ОТДЕЛНИ СЪПКИ, ЗА ДА НЕ СЕ ОБЪРКА ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ.“

„РЕАЛНОСТТА ПРЕЗ 2026 Г.: МОДЕЛИ КАТО СЕРИЯТА „О“ НА OPENAI И GEMINI-ADVANCED НА GOOGLE ВЕЧЕ ИЗПОЛЗВАТ „ВЪТРЕШНА ВЕРИГА НА МИСЛЕНЕ“. ТЕ САМИ РАЗБИВАТ ПРОБЛЕМА НА ЧАСТИ, ЧЕСТО ПО-ДОБРЕ, ОТКОЛКОТО БИ ГО НАПРАВИЛ ЧОВЕК.“

„КОГАТО НЕ Е НУЖНО ДА БЪДЕШ „ИНЖЕНЕР ПО ПРОМПТОВЕ“, КАКВО ТРЯБВА ДА БЪДЕШ?

ОТГОВОРЪТ Е: ДА УМЕЕШ ДА ФОРМУЛИРАШ ПРОБЛЕМИ.“

Източник: <https://www.linkedin.com/pulse/death-prompt-engineering-why-2026-problem-formulation-syntax-yo29c/>

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РЕСУРСИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК:

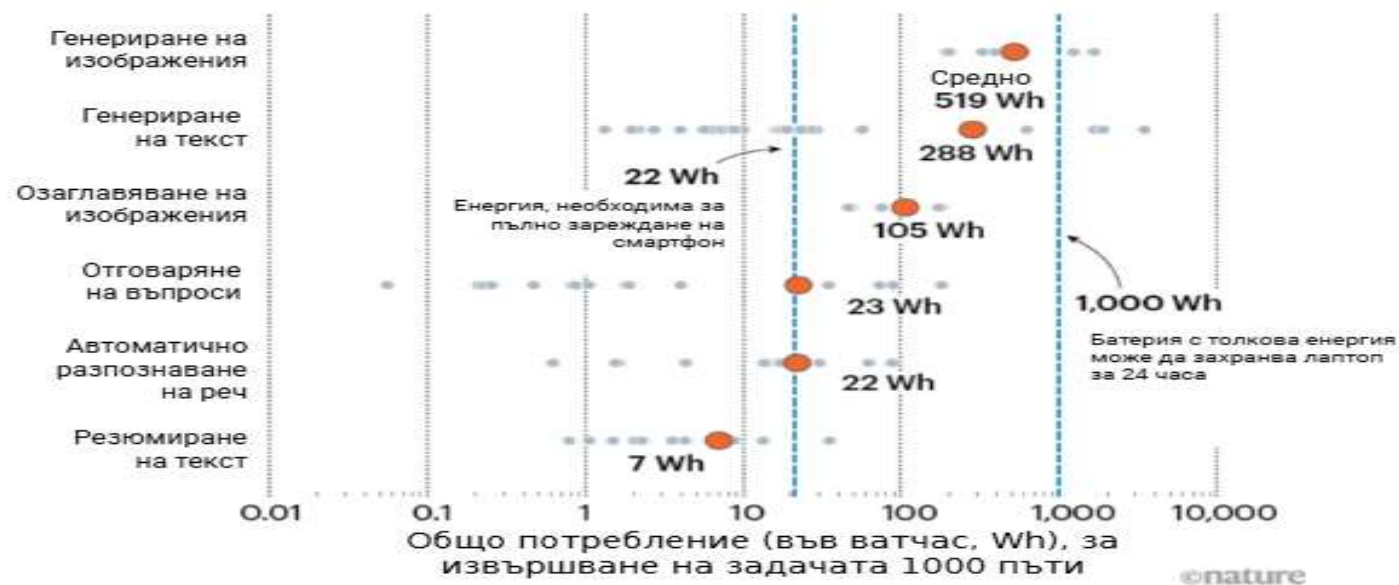
- КАКВО Е ПРОМПТ.2026. ПРАВЕН ИНТЕЛЕКТ. ДОСТЪПНО НА:
[HTTPS://WWW.PRAVENINTELEKT.COM/BLOG/WHAT-IS-PROMPTING](https://www.pravenintelekt.com/blog/what-is-prompting)
- КАКВО Е ДОБЪР AI PROMPT И КАК ДА ГО СЪЗДАДЕМ.2026. ДОСТЪПНО НА:
[HTTPS://PREPODAVAME.BG/КАКВО-Е-DOBAR-AI-PROMPT-I-КАК-DA-GO-SAZDADEM/](https://prepodavame.bg/kakvo-e-dobar-ai-prompt-i-kak-da-go-sazdam/)
- ИЗКУСТВОТО НА ЕФЕКТИВНИЯ ПРОМПТ.2025. ИНСТИТУТ ПО ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ.
ДОСТЪПНО НА: CHROME-
EXTENSION://EFAIDNBMMNNIBPCAJPCGLCLEFINDMKAJ/HTTPS://WWW.IPA.GOVERNMENT.BG/SITES/DEFAULT/FILES/AI_PROMPT_BASIC_032025.PDF
- НАСОКИ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО ЗАБРАНЕНИТЕ ПРАКТИКИ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ, УСТАНОВЕНИ С РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1689 (АКТ ЗА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ).
ДОСТЪПНО НА: [HTTPS://DIGITAL-STRATEGY.EC.EUROPA.EU/BG/LIBRARY/COMMISSION-PUBLISHES-GUIDELINES-PROHIBITED-ARTIFICIAL-INTELLIGENCE-AI-PRACTICES-DEFINED-AI₂₃ACT](https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/library/commission-publishes-guidelines-prohibited-artificial-intelligence-ai-practices-defined-ai-act)

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РЕСУРСИ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК:

- CHATGPT PROMPTS FOR HIGHER EDUCATION (RESOURCE HUB) AVAILABLE AT: CHROME-EXTENSION://EFAIDNBMNNIBPCAJPCGLCLEFINDMKAJ/HTTPS://ALCHEMY.WORKS/WP-CONTENT/UPLOADS/2024/02/CHATGPT-PROMPTS-FOR-HIGHER-EDUCATION.PDF
- 56 GAME-CHANGING AI PROMPTS FOR TEACHERS FOR 2026 AVAILABLE AT: HTTPS://WWW.MENTIMETER.COM/BLOG/EDUCATION/AI-PROMPTS-FOR-TEACHERS
- PROMPTEMBER – 700 AI PROMPTS FOR EDUCATION AVAILABLE AT: HTTPS://WWW.CONTROLALTACHIEVE.COM/2025/09/PROMPTEMBER.HTML
- PROMPT ENGINEERING GUIDE 2025: HOW TO WRITE BETTER PROMPTS FOR CHATGPT. 2025. AVAILABLE AT: HTTPS://GARRETTLANDERS.COM/PROMPT-ENGINEERING-GUIDE-2025/
- GETTING STARTED WITH PROMPTS AVAILABLE AT: HTTPS://WWW.NCL.AC.UK/ACADEMIC-SKILLS-KIT/INFORMATION-AND-DIGITAL-SKILLS/AI-LITERACY/PROMPTS/

ИЗПОЛЗВАЙТЕ ПРОМПТОВЕТЕ РАЗУМНО!

Колко енергия консумира ИИ?

Source: HuggingFace AI Energy Score Leaderboard

Created in BioRender.com bio

Източник: Елица Станева-Бритън.2025.Тъмната страна на изкуствения интелект: Ненаситният консуматор на ресурси Достъпно на: <https://www.climateka.bg/tumnata-strana-na-izkustveniya-intelekt/>

The background is a light blue gradient with several realistic water bubbles of various sizes scattered across the top and bottom edges. The bubbles have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance.

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ГЛ. АС. Д-Р МАРИАНА ДИМИТРОВА

M.DIMITROVA@NBU.BG